

σκάλων διευκολύνουσι καὶ τῶν περαιτέρω γνώσεων εὐχερῶς κάτοχοι ἀποβαίνουσιν.

Τὴν ἀνάγκην τοιαύτης συμπράξεως τοῦ οἴκου πολλὰκις καὶ πολλαχῶς ἠσθάνθησαν τὰ καθ' ἡμᾶς σχολεῖα, ἐφ' ᾗ καὶ πολλαὶ δίκαιαι μεμψιμοιρίαι κατὰ τῆς ἀκηδίας τῶν γονέων παρὰ τῶν διδασκόντων ἐξηνέχθησαν. Ὀλίγοι ὅμως τῶν ἡμετέρων λογίων ἐπαθυμοποιήθησαν νὰ παράσχωσι τοῖς γονεῦσι τὰ ἀναγκαῖα μέσα, ἵνα δύνωνται νὰ ἐπανορθώσι τὸ πλημμελὲς τῆς κατ' οἶκον διδασκαλίας.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΟΤΛΕΒΕΝ

Ἐν τῶν σημειωτοτέρων καὶ μᾶλλον ἐνδιαφερόντων προσώπων τοῦ ῥωσικοῦ στρατοῦ, ὁ στρατηγὸς Τοτλέβεν, ἐγεννήθη ἐν Μιτταῦ, τῆς Κουρλανδίας, Μάρτ 1818. Ἀνήκων εἰς ἐμπορικὴν οἰκογένειαν προωρίζετο εἰς τὸ αὐτὸ στάδιον ὡς οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐκπαιδευθεὶς πρὸς τοῦτο. Ἀλλ' ὁ νεανίας ἠσθάνετο ἑαυτὸν φερόμενον διὰ κλίσεως ἀκατασχέτου πρὸς τὴν τέχνην τῶν ὅπλων οἱ δὲ γονεῖς τοῦ δὲν ἀντέστησαν εἰς τὴν κλίσιν αὐτοῦ ταῦ-

Ὁ πορθητὴς τῆς Πλέδνης ΤΟΤΛΕΒΕΝ

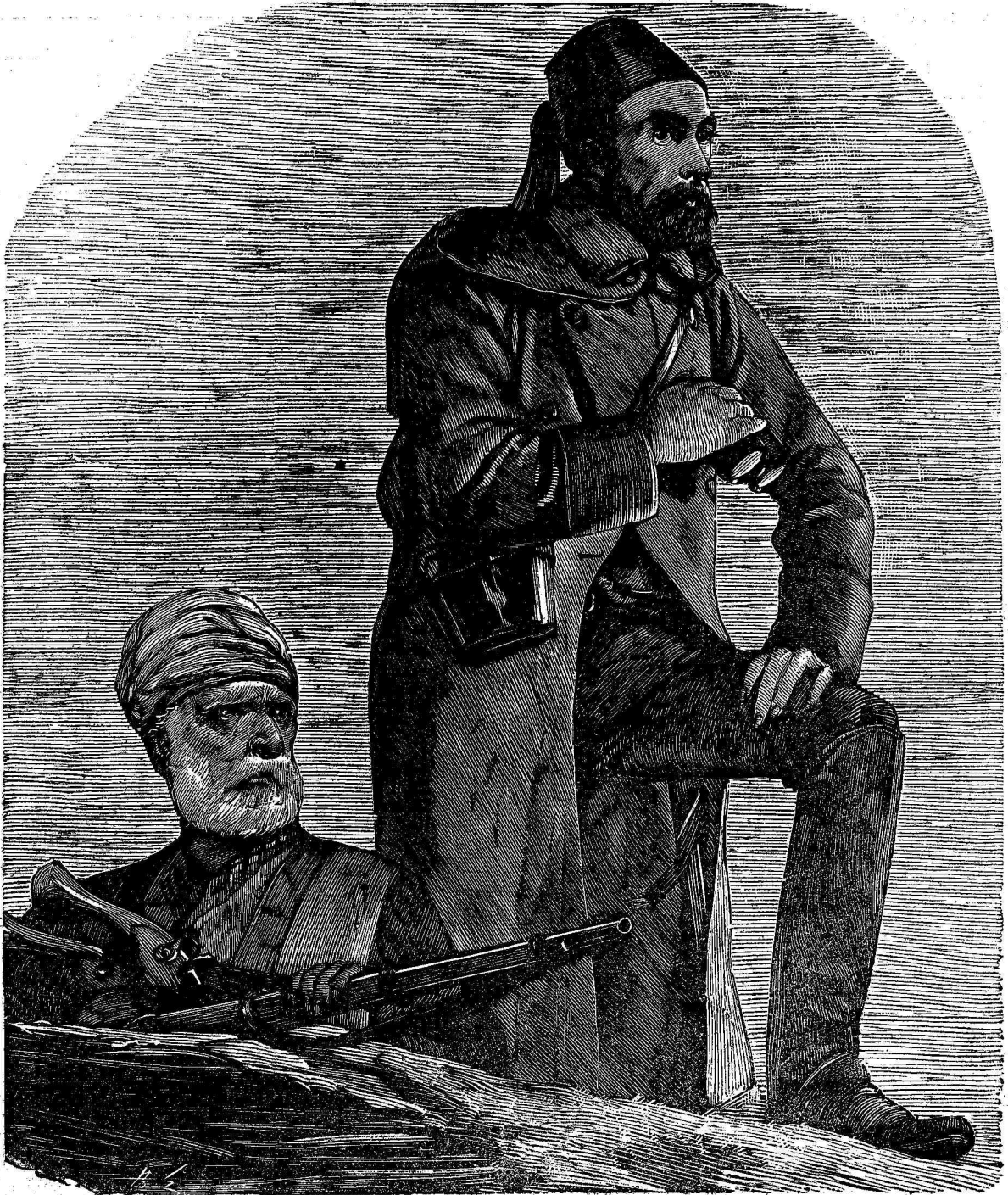
Ὅθεν ἀντὶ πάσης ἀγόνου μεμψιμοιρίας ἐθεώρησα πρακτικώτερον νὰ παράσχω τῷ οἴκῳ τὸ παρὸν προπαιδευτήριον ἢ παιδαγωγικὸν δοκίμιον περιέχον τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων τῆς φυσικῆς ἱστορίας, γεωγραφίας, φυσικῆς κλ. ἔργον ἐξόχου γερμανοῦ παιδαγωγοῦ, εὐχόμενος, ἵνα ἕτεροι ἐμοῦ κρείσσονες περὶ τὰ παιδαγωγικὰ συμπληρώσωσι τὴν ἑλλειψιν ταύτην μετὰ μείζονος ἐπιτυχίας.

E. A. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

την, οὕτω δὲ μετὰ τινὰς προκαταρκτικὰς σπουδὰς ἐν Ῥίγα, ἐγένετο δεκτὸς καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον τῶν μηχανικῶν τῆς Πετροπόλεως τῷ 1835. Εἰκοσασετῆς, φέρων δίπλωμα μηχανικοῦ καὶ τὸν πρῶτον βαθμὸν ἀξιωματικοῦ, ἐπέμφθη εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Καυκάσου, ἔνθα ὁ νεανίας διετέλεσε δεκαπέντε ἔτη καὶ ἔφθασε μετὰ κόπου εἰς τὸν βαθμὸν λοχαγοῦ. Ἐκεῖ ὅμως ἐτελειοποιήθη εἰς τὰ στρατιωτικὰ, ἐξετιμῆθη ὑπὸ τῶν προϊσταμένων του καὶ ἐγένετο ὑπασπιστὴς τοῦ εὐνοούντος αὐτὸν στρατηγοῦ Schilders, ὅστις τὸν

ἔλαβε ὡς ὑπασπιστὴν ὅτε ἐκλήθη νὰ διευθύνῃ τὰ ἔργα τὰ πρὸς πολιορκίαν τῆς Σιλιστρίας τῷ 1853. Ἐν Σιλιστρίᾳ, πληγωθέντος τοῦ *Schilders*, ἀντεκατέστησεν αὐτὸν ὁ Τοτλέβεν, ὅτε καὶ ἀπέκτησε τὸν βαθμὸν ἀν-

παρέστη εἰς τὴν ἄλωσιν τῶν ὀχυρωμάτων τοῦ Μαλακῶφ. Πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν ἐξόντων αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας ἀπένευμε τὸν τίτλον τῆς κληρονομικῆς εὐγενείας εἰς τὸν στρατηγὸν Τοτλέβεν,

Ὁ ἥρως τῆς Πλέβνας **ΟΣΜΑΝ ΠΑΣΣΑΣ**

τισυνταγματάρχου, διακριθεὶς. Ἐν τῇ ὑπερασπίσει τῆς Σεβαστουπόλεως ἐκέρδησε τὸν βαθμὸν συνταγματάρχου. Πληγωθεὶς κατὰ τὸ τέλος τῆς πολιορκίας δὲν

καὶ τὸν προσέλαβεν ὡς ὑπασπιστὴν τοῦ μὲ ἰδιαιτέραν ἐντολὴν νὰ ἐπιτηρῇ καὶ ἐπιθεώρῃ τὰ τοῦ μηχανικοῦ ἔργα. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, περιορισθεὶς εἰς μελέτας,

ὁ στρατηγὸς Τσιτλέβεν ἐφαίνετο καταδικασμένος νὰ ἀπολαύῃ ἐν εἰρήνῃ τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐσχάτως ὅμως ἐφάνη πάλιν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἀπέναντι τῆς Πλέβνας, ἐντεταλμένος νὰ προσβάλῃ τὴν Θέσιν ἣν ὁ Ὄσμαν πασσᾶς ἠδυνήθη ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον νὰ ὑπερασπίσῃ κατὰ τὸ σύστημα τὸ ἐγκαταστήσῃ ἐν Σεβαστοπούλει. Οἱ ἀντίπαλοι ἦσαν ἀντάξιοι ἀλλήλων. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ εἰς ἐβλεπε καθ' ἐκάστην τὰ μέσα αὐτοῦ αὖξοντα, ὁ ἕτερος, ἐγκαταλειφθεὶς εἰς ἑαυτὸν καὶ πάντων στερούμενος, ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ ὑποκύψῃ.

ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΟΣΜΑΝ ΠΑΣΣΑ

Πολλοὶ ἐπιθυμοῦσιν ἴσως νὰ μάθωσι ποῖος τις τὴν μορφήν καὶ τὸ ἀνάστημα ὁ Γαζὴ Ὄσμαν πασσᾶς. Διάφοροι χαρακτηρισμοὶ καὶ περιγραφαὶ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ ἥρωος τῆς Πλέβνας ἐδημοσιεύθησαν ἐν εὐρωπαϊκαῖς ἐφημερίσιν, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἐν ταῖς περιγραφαῖς ταύταις οὐ μικρὸν διδραμάτις μέρος ἢ φαντασία τῶν γραφόντων, ὡς ἐγένετο καὶ ἐν τῷ ζητήματι τῆς καταγωγῆς. Ὁ Ὄσμαν πασσᾶς δὲν εἶναι λεπτός καὶ ἀδρᾶς κράσεως, καθὼς ἔγραψαν ἐφημερίδες τινες, ὡς δὲν εἶναι καὶ Ἀμερικανὸς ἢ μετσημιτισμένος ὁ Βαζαίν. Ἰδοὺ ἡ πραγματικὴ αὐτοῦ εἰκὼν ἣν χαράσσει ἐν τῇ ἐφημερίδι «Τουρκία» ὁ κ. Βίκτωρ Λορὴ, Γερμανὸς ζωγράφος, ἐσχάτως μεταβάς ἐκ Πλέβνας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα ἔσχε, λέγει, τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσῃ καὶ σπουδάσῃ τὸν Ὄσμαν πασσᾶν, καὶ τῇ 9/27 76ρίου μάλιστα ὁ ὀθωμανὸς στρατάρχης, ὅστις οὐδέποτε ἐφωτογραφήθη, τῷ ἐχορήγησε τὴν χάριν ἐπὶ τινὰ λεπτὰ ἵνα σταθῇ καὶ χαράξῃ τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ ἐνῷ τὰ ῥωσικὰ ὀβούζια ἐξεργήγουντο περὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ.

Ὁ Ὄσμαν πασσᾶς φαίνεται ἡλικίας 45 ἐτῶν, εἶναι δὲ ἀναστήματος μετρίου καὶ κράσεως ἀθλητικῆς· εἶναι ἄνθρωπος παχύς καὶ τύπος μυώδους δυνάμεως, αἱ γραμμαὶ αὐτοῦ εἰσὶ χαρακτηριστικαί, ὁ τράχηλος βραχύς, οἱ ὦμοι εὐρεῖς, τὸ στῆθος ἐξέχον, τὰ δὲ ἄκρα ῥωμαλᾶ· τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του, χωρὶς νὰ ἦναι λεπτὰ εἶναι σύμμετρα, τὸ γένειον πλήρες καὶ ἤδη λευκανθίζον, τὸ ὄμμα κάλλιστον, μέγα, εὐρύανοικτον μετὰ μακρῶν βλεφαρίδων καὶ ἔχον τὴν κόρην μελαχρινὴν ὑπόπρασινον μετ' ἀκτίνος διαυγοῦς, τοῦθ' ὅπερ δίδει αὐτῷ βλέμμα λεόντειον, ἀλλὰ καὶ φοβερώτατον ἐν τῇ ὀργῇ. Ἡ στολὴ αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ εἶναι ἀτμημέλτης· φέρει ἐπιχιτῶνιον βραχὺ μὲ πλατέα κράσπεδα, ἐσωκάρδιον μακρὸν κατὰ τὸ εἶδος Λουδοβίκου ΙΕ', καὶ περισκελίδα εἰσδύουσαν ἐντὸς τῶν ὑποδημάτων· ἐν τῷ στρατοπέδῳ οὐδέποτε εἶδον αὐτὸν φέροντα τὸ ξιφὸς του, ἀλλὰ φέρει πάντοτε ἀπὸ τοῦ τραχήλου τελαμῶνα φέροντα τὴν θήκην τῶν διόπτρων του· συνήθως τὸ φέσιον φέρει κεκλιμένον πρὸς τὰ δεξιὰ εἰς τρόπον ὥστε αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του ἐκθρόσκουσι μετὰ τοῦ μετώπου καὶ τῆς ῥινὸς αὐτοῦ πάντοτε δὲ φέρει εἰς τὸ οὖς μολυβδοκόνδυλον. Εἶναι

ἥκιστα ὁμιλητικὸς· σπανίως μειδιᾷ, ἐργάζεται δὲ διαρκῶς καὶ κοιμᾶται λίαν ἀτάκτως καὶ ὀλίγον· οὐδέποτε προσεύχεται, φαίνεται ὅμως· εὐλαβὴς· οὐδεμίαν ξένην γλῶσσαν ὁμιλεῖ· ἐκτίθεται λίαν· ἐκ πρώτης ὀψεὸς φαίνεται ψυχρὸς, ἀλλ' εἶναι συμπαθητικὸς.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ.

ΚΕΦ. ΙΗ'.—ΠΑΕΙΟΤΕΡΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΥΟΝΩΝ.

Πολυἀριθμοὶ ὑπάρχουσι μῦς ἐν ὅλῳ τῷ σώματι ὅπως ποιοῦσι πάσας τὰς κινήσεις αὐτοῦ. Ὁ βραχίων καὶ ἡ χεὶρ ἔχουσι περίπου ἀνὰ πεντήκοντα. Ἐν ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι εἰσὶ περὶ τοὺς τετρακοσίους πεντήκοντα, ἕκαστος δὲ μῦς γίνεται ἐκ πολυαριθμῶν ἰνῶν ἢ νημάτων, ἐκάστης ἰνὸς ἐχούσης ἴδιον ἔργον νὰ ἐπιτελέσῃ.

Πάντες οἱ μῦς οὗτοι ἔχουσι νεῦρα συνδεδότα αὐτοὺς πρὸς τὸν ἐγκέφαλον καὶ ὁ νοῦς λέγει αὐτοῖς διὰ τῶν νεύρων τούτων τί νὰ πράξωσιν. Ἐκαστος μῦς ἔχει πλείστα μικρὰ ἄκρα νεύρων ἐσκορπισμένα πανταχόσε ἐπ' αὐτοῦ. Τὸ ἐκ τοῦ νοῦς ἄγγελμα τὸ λέγον τῷ μύονι νὰ ἐνεργήσῃ δὲν διέρχεται ὁλόκληρον τὸν μῦν ὡς ἐν πράγματι, ἢ ἐν ἄγγελμα ἀποστέλλεται εἰς ἐν πρόσωπον. Μεταβαίνει εἰς ἐκάστην αὐτοῦ ἵνα, λέγον εἰς τὴν ἵνα ἐκείνην τί νὰ πράξῃ. Ἐκάστη ἵς τοῦ μύονος ἔχει μικρὸν νευρώδη σωλῆνα συνδεδότα αὐτὴν πρὸς τὸν ἐγκέφαλον διότι τὰ νεῦρα εἰσὶ δέσμαι σωλήνων, ἀκριβῶς ὅπως οἱ μύονες εἰσὶ δέσμαι ἰνῶν. Ἐκάστη ἵς δέχεται τὸ ἄγγελμα αὐτῆς ἐκ τοῦ νοῦς χωριστὸν ἐκ πασῶν τῶν ἄλλων ἰνῶν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῆς σωλήνος, ὥστε ἐκάστη ἵς εἶναι εἰς ἐργάτης καθ' ἑαυτήν. Πόσον καλῶς οἱ ἐργάται οὗτοι συνεργοῦσι ὅταν πάντες λάβωσιν ἄγγελμα ἐκ τοῦ νοῦς διὰ τῶν τηλεγραφικῶν σωλήνων!

Συνήθως διάφοροι ἀναγκαιοῦσι μῦς πρὸς παραγωγὴν κινήσεώς τινος, ἐνίοτε δὲ πολλοὶ μῦς συνεργοῦσιν, ἐπομένως ἄγγέλματα ἀποστέλλονται εἰς πληθὺν μεγάλην ἰνῶν εἰς τοὺς πολλοὺς τούτους μῦς. Ἡ ἀνύψωσις τῆς χειρὸς γίνεται διὰ πολλῶν μυῶν. Ὁ νοῦς ἐπέμψεν ἄγγελμα εἰς πάσας τὰς ἵνας τῶν μυῶν τούτων, καὶ πάντες οὗτοι ἐτέλεσαν τὸ μέρος των ὑψοῦντες τὴν χεῖρα σας.

Θαυμαστοτέρα εἶναι ἡ κίνησις τῆς χειρὸς παιζούσης κλειδοκύμβαλον. Ὁ νοῦς τοῦ παίζοντος πόσον ἐστὶν ἐνησυχολημένος νὰ πέμπῃ ἄγγέλματα, τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, εἰς τὴν πληθὺν τῶν ἰνῶν τῶν κινουσῶν τοὺς βραχίονας καὶ τοὺς δακτύλους! Καὶ ἐὰν ψάλλῃ συγχρόνως ἐνῷ παίζει, ὁ νοῦς αὐτοῦ ἀποστέλλει ἄγγέλματα καὶ εἰς τοὺς μῦς τοῦ στῆθους καὶ λάρυγγος καὶ τοῦ στόματος. Καὶ ὅπερ θαυμαστότερον καθ' ὅλον τὸν χρόνον τοῦτον καθ' ὃν ὁ νοῦς ἐξαποστέλλει τσαῦτα μηνύματα, δέχεται μηνύματα ἐκ τῶν αἰσθήσεων. Ἀγγέλματα ἐξέρχονται ἐκ τῶν ἥλων τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ τῆς φωνῆς διὰ τῶν νεύρων τοῦ ὠτός εἰς τὸν νοῦν. Ἐπίσης ἐκ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων καθ' ὅσον